

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

חנוכה

רמזים לחנוכה

"שובו שברו לנו מעט אוכל"

'לנו' = 86, שברו (חתוך למחצית) = 43.
ונוסיף "מעט אוכל" (הכי מעט זה 1) = 44.
* * * *

בחלום פרעה, אוכלות הפרות רעות המראה ודקות הבשר את הפרות יפות המראה והבריאות, וכן בשיבולים. תופעה זו של התגברות החלש על החזק באה לידי ביטוי בולט בנס חנוכה: "מסרת גבורים ביד חלשים".
* * * *

המילה "יון" מתחילה באות י' ואח"כ ו' וממשיך ו', יוצא שלפי הסדר האותיות נמשכים כלפי מטה, זה כמו בגשמיות שמה שיותר מקושרים לגשמיות יותר שפלים. לעומת זאת המילה "ישראל" מתחיל עם האות י' שהוא האות הקטן ביותר ומסיים עם אות ל' שזה נמשך למעלה ומקושרים לעולם הבא.
* * * *

כתוב בשערי תשובה (תרע"ט) שיש להיזהר להתפלל מנחה לפני הדלקת נרות חנוכה, כי מנחה זה כנגד קרבן התמיד, והדלקת נרות חנוכה כנגד המנורה, וקרבן התמיד היה לפני הדלקת המנורה. ויש מוסיפים רמז לזה ר"ת מנח"ה: מנחה, נר, חנוכה, הדלקת נרות שבת.

שאלה לחנוכה

"זטמאו כל השמנים"

ישנה הלכה, שאם רוב בני ישראל טמאים, אזי אומרים ש'טומאה הותרה בציבור' ושמותר להקריב קרבנות ולעשות את עבודת המקדש בטומאה.

ויש לבאר אם כן מדוע בכלל הוצרכו לנס חנוכה, והרי יכלו לכאורה להדליק את המנורה בשמן טמא ומפני מה טרחו דווקא לחזר אחר שמן טהור.

השאלה נועדה לעודד דיון בקרב כל בני המשפחה.

ניתן לשלוח את תשובותיכם (בצירוף מקורות, אם ישנם) למערכת ובע"ה אנו נפרסמם בעוד כחודש.

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר במזכרת מאירועים

פנינים

מדוע לא חיברו מסכת משניות עם דיני חנוכה כמו שנתקנה מסכת מגילה? א. לא כתבו משניות על דינים שהיו מפורסמים כמו שאין מסכת ציצית. (החת"ס) ב. עניין חג החנוכה הוא כנגד האור הגנוז שאין מפורסמים אותו. (פרי צדיק) ג. רבי לא ראה צורך לכתוב משניות על חנוכה כי כתב רק דינים שהיו בעל פה ודיני חנוכה נכתבו במגילת תענית. (החיד"א) ד. בחנוכה משפיעים אור וקדושה אף על העומדים מבחוץ, לכן אינו מפורש במשניות כי אם בברייתות שהן לשון חוץ. (עבודת ישראל) ה. לא רצו להרגיז בזה את הגויים כיון שגזרו הם גזרות נגד מצוות חנוכה [משום מעשה שנוגד לקיסר בן בתשעה באב ומת בחנוכה ואמרו לו שהיהודים התאבלו בלידתו ושמים במיתתו], כמו שכתוב בדיני חנוכה שבשעת הסכנה היו מדליקים על השולחן בבית. (שו"ת צ"א) ו. הייתה מסכת חנוכה אחת מהמסכתות הקטנות ונשכחה. (הגר"א) ז. עניין חג החנוכה הוא כנגד התורה שבעל פה לכן השאירו את הדינים בעל פה ולא כתבום במשניות. (שפת אמת) ח. משום שהחשמונאים נטלו את המלוכה ועברו בכך על 'לא יסור שבט מיהודה'. ורבי שהיה משבט יהודה הקפיד עליהם, או שברוה"ק מנעוהו מלחבר מסכת על חנוכה מטעם זה. (חוט המשולש החדש, ובשם החת"ס) ט. סמך ר' יהודה הנשיא על ספר אחר שהיה בזמנו ושגולל את קורות המלחמה. (שו"ת רשב"ץ, ועדיין צ"ע מה לגבי דיני חנוכה) י. חנוכה היה הרבה יותר מפורסם מפורים שאירע בפרס הרחוקה. (מנהג ישראל ישורון)

"חיל פרעה וכל זרעו ירדו כאבן במצולה"

יש לבאר מילים אלו: א. 'וכל זרעו' של מי? של פרעה? והרי בכורו מת במכת בכורות וכבר לא כל זרעו, של חילו? והרי מי שבא לים הרי הוא בכלל חילו ומי שלא, לא טבע? ב. למה דווקא מוזכרת דרגתם של הבינונים שטבעו כאבנים? ויש לומר: א. יתכן שהכוונה בפיוט היא בבחינת דמו ודם זרעיותיו שזרעו העתידיים לצאת מהם. ב. הכוונה לכל זרע מצרים שרובם הלכו לים וטבעו. (גר מצוה) ג. הכוונה כך: הקב"ה העניש את זרע חיל פרעה הנותרים במצרים ואף הם אבדו מן העולם (כך כתוב ברמב"ן). אולם, העניש רק את הבנים של הבינונים (כאבן) והרשעים מביין המצרים ולא את הצדיקים שכבר חזרו בתשובה וצללו מיד כעופרת. (נחלת בנימין) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לחנוכה' תשפ"א)

עתנת חנוכה לכל השנה!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום: 1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. המלך של היוונים, שגזר גזירות על היהודים
- ב. היוונים חיללו וטימאו את-
- ג. אחת מהמילים הכתובות על גבי הסביבון
- ד. אחד משמות בית המקדש (בפיוט מעוז צור)
- ה. תפילה הנאמרת בהדלקת הנרות
- ו. " _____ לנו רשות להשתמש בהם"
- ז. מהו השמן המובחר להדלקה?
- ח. מסרה את נפשה, לקדש את שם בוראה
- ט. היוונים _____ את כל השמנים (כמעט)
- י. אשה שהביאה למות המלך היווני
- כ. התאריך בכסלו שבו חל החג
- ל. ממאכלי החג, שבה השמן נספג
- מ. " _____ לד' אלי!"
- נ. כל לילה מלילות החנוכה קרוי: " _____"
- ס. ממאכלי החג
- ע. תפילה שמוסיפים בשמונה עשרה ובברמ"ז
- פ. אלעזר נהרג ע"י:
- צ. החשמונאים היו-
- ק. אחת מהמצוות שהיוונים ניסו לבטל
- ר. היוונים היו-
- ש. לבית שמאי, כמה נרות מדליקים ביום השלישי?
- ת. מפנינים היא יקרה, והיוונים גזרו שלא ללומדה

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. בפרשה זו קוראים בכל יום מימות החנוכה
- ב. נהוג לאכול בחנוכה מאכלי-
- ג. חנוכה קרוי גם - ' _____ האורים'
- ד. אסור לעשות בחנוכה
- ה. אחד מן המכבים
- ו. הכהן שהתחיל במרד
- ז. _____ אנמור, בשיר מזמור"
- ח. הנכוהו מחדש בטהרה לאחר שנטמא וחולל
- ט. בפך שמצאו, היה רק _____ שמן טהור
- י. מבית זה היו המכבים
- י. כלי לאחסון שמן
- ל. נאמרת בחנוכה, מדי יום בשלמותה
- ם. בצד זה מדליקים את החנוכה בבית הכנסת
- ן. שלושה מבני מתתיהו
- ס. המילה הראשונה שכתובה על הסביבון
- ע. "חשוף _____ קדשך"
- ף. לדעת בית הלל בכל לילה _____ והולך
- ץ. פרשת השבוע בשבת חנוכה (בדרך כלל)
- ק. על הנרות לדלוק עד שתכלה רגל מן ה_____
- ר. אחד מבני מתתיהו
- ש. נר מיוחד בחנוכה, שבו אין קדושה
- ת. בהם התחבאו היהודים כדי ללמוד תורה

ואלה שמות

אלו שמות מצאנו לחג החנוכה? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

רבי יהודה ורבי יצחק היו הולכים בדרך. פנה רבי יהודה אל רבי יצחק, ואמר לו: "נלך בשדה הזו, שהוא דרך יותר ישרה" - והלכו. עד שהלכו, אמר רבי יהודה: כתוב (משלי לא, כא): 'לא תירא לביתה משלג, כי כל ביתה לבוש שנים'. פסוק זה רבי חזקיה חברנו ביאר בו, ואמר, שהרשעים נידונים בגיהנום שנים עשר חודשים, מחציתם בחמה (בחום) וחצי מהם בשלג. בשעה שנכנסים לאש, הם אומרים: 'זהו ודאי גיהנום'. נכנסים לשלג, אומרים: 'זו חריפות החורף [הקר] של הקב"ה'. מתחילים ואומרים: 'וה', ואחר כך אומרים: 'וי'. ודוד אמר (תהלים מג): 'זיעלני מבור שאון, מטיט היון ויקם וגו'. היינו ממקום שאומרים 'וה', ואחר כך 'וי'. והיכן נתקנות נפשם? בשלג, כמו שנאמר (תהלים סח, טו): בפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון'. יכול אף ישראל כן? תלמוד לומר: 'לא תירא לביתה משלג'. מה הטעם? משום ש-כל ביתה לבוש שנים'. אל תקרא שנים אלא שניים - שכל המצוות כפולות, כמו: מילה ופריעה, ציצית ותפילין, מזוזה ונר חנוכה וכו'. (ע"פ זוהר המתורגם ויחי)

מילה לחנוכה

**כיהן בתפקיד חשוב,
לחמם את הישוב,
עד שנטש ועזב,
יחד עם משרת הרב.**

המונח המבוקש הינו מילה בת 3 אותיות שקשורה להלכות ומושגי חנוכה.

(יתכן כתיב מלאחסר וחילופי אותיות בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

"צס גדול היה פה"

נסו להרכיב כמה שיותר מילים מהאותיות: נ' ג' ה' ו-פ'!
(אפשר להשתמש בכל אות פעם אחת)

***

1. האם באחד מלילות חנוכה יודלק מספר נרות שווה, המתאים הן לשיטת בית הלל והן לשיטת בית שמאי? אם כן, באיזה לילה?
2. מאה סופגניות חולקו בין 100 נפשות המשפחה המורחבת, לפי חלוקה כזו: אורח קיבל 3, אורחת קיבלה 2, ולילד נתנו רק חצי. כמה אורחים, אורחות וילדים נכחו במסיבה, אם ידוע שהיו פי חמש אורחות מאורחים?
3. איזו תפילה לעיתים אומרים פעם אחת בחנוכה, לעיתים פעמיים, לעיתים שלוש פעמים ולעיתים ארבע?
4. מתי מברכים ארבע ברכות בהדלקת החנוכיה?
5. מה משותף לחנוכיה, מזוזה ולעבד נרצע?

קח מציאת ברכת החמזת, ובראש השלך מחצית האות, תמצא לפניך חנוכה ממש, אם תבלול ותציג מחדש.

***

בעל חידושי הרי"ם הדליק פעם אחת את נרות החנוכה בשעה מאוחרת בלילה. העיר אחד ממקורביו: והלוא אמרו חז"ל: "אין מחמיצין את המצוות?" השיב לו בצחות: חז"ל גם אמרו (מכילתא): "מי שאמר לשמן וידלוק, יאמר לחומץ (רמז ל'מחמיצין') וידלוק".

***

השו"ע בהלכות חנוכה, מתחיל לפרש מיד את דין המהדרין מן המהדרין, עוד בטרם פירש קודם לכן את הדין הפשוט ודין המהדרין. הסיבה לכך היא מפני שבחנוכה אפשר להגיע למדרגות גבוהות שלא ע"פ הסדר הרגיל והטבעי, וניתן לקפוץ ישר אל מדרגת המהדרין מן המהדרין. (אמרי אמת)

"זיכרון" סימן

רמז לזכירת מספר הנרות

בחנוכה אנו מדליקים בסה"כ 36 נרות ו-8 שמיים, וביחד: 44 נרות.

מדליקים כנגד הדלקת והטבת הנרות בבית המקדש בידי הכהן, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"היטיב בו להט" = בגימטריא = 44 8 36

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: 4 פסוקים מהלל שאומרים בכל יום - הודו לד', יהי שמ ד', ממזרח שמש, ואנחנו נברך. **חידון א'** ת' - אנטיוכוס, בית המקדש, גדול, דביר, הנרות הללו, ואין, זית זך, חנה, טימאון, יהודית, כה, לביבות, מי, נר, סופגניות, על הניסים, פיל, צדיקים, קידוש החודש, רשעים, ששה, תורה. **חידון א' ת' הפוך** - נשא, חלב, חג, להספיד, יהודה, מתתיהו, אז, מזבח, מעט, חשמואי, פך, הלל, דרום, יוחנן יונתן שמעון, נס, זרוע, מוסיף, מקץ, שוק, אלעזר, שמש, מערות. **שעשועי דאורייתא** - גן, גף, גפן, גפה, גפנה, הן, הנף, הגן, הגפן, הנגף, הגף, הפג, גנה, נגה, נגף, נפה, נהג, פן, פג, פה, פנה, פנה. (אם רוצים, אפשר לנסות גם עם ראשי התיבות של חו"ל: נגה"ש. או שמותר להשתמש יותר מפעם אחת בכל אות, כגון גג וכדומה). 1. לא. 2. 70 ילדים, 25 אורחות, וחמישה אורחים. 3. תפילת מוסף. כשר"ח טבת יום אחד וחל בשבת - פעם אחת. כשחל ביום חול - פעמיים: פעם בר"ח ופעם בשבת. כשיש ר"ח יומיים ביום חול או שתי שבתות ור"ח אחד - 3 מוספים. וכשיש 2 שבתות ושני ימים ר"ח - 4 מוספים. (השנה הקרובה - בשנת תשפ"ח) 4. משנ"ב (תרפ"א) כתב שניתן להדליק נר הבדלה ולכבותו ולאחר מכן להשתמש בו לנר חנוכה אז בלילה הראשון מברכים גם בורא מאורי האש. דרך נוספת: אם מדליק בחנוכה חדשה שייך לברך אף הטוב והמיטיב. 5. כולם בדלת. **ואלה שמות** - חג החנוכה, חג האורים (יוסיפוס), חג הנרות (יוסיפוס), חג השמונה (מעוז צור), חג הטהרה (מכבים ב ב), חג הכהנים (מכבים א ד), חג העשרים וחמשה לירח קשת (מגילת תענית). **מילה בפרשה וישב** - שלה. "השלישי מהאחים" - הבן השלישי של יהודה, "העלה דג ממעמקים" - שלה דג, "בישוב קדוש עבר" - שילה, "וששייך למישהי שבר" - שהיה שלה. **טמונות לחנוכה** - 1. מזוזה מימין וחנוכה משמאל. 2. "רבים ביד מעטים". 3. "כרות קומת ברוש". 4. "ופרצו חומות מגדלי". 5. היוונים גזרו שיש לכתוב על קרנות השור דברי כפירה. 6. זמן הדלקת הנרות הוא עד שתכלה רגל מן השוק. 7. היישוב 'מתתיהו'. 8. היישוב 'חשמונאים'. 9. "ויין רעל מסכתי (מסך+טי)". 10. כיס+לב=חודש 'כסלו'. 11. ח+שמונה+אי= 'חשמונאי'. 12. כלב נובח: "המנבח". 13. "פתחת למוסרי". 14. המפה והדגל של 'מלכות יון'. 15. מוסיף והולך. 16. שימו לב לתבנית הפסים שעל הזברה. 17. הוציא+עט+הס+גולה= "הוציא את הסגולה" 18. חוטמו (חותמו) של הכהן הגדול. **שאלה לשלחן השבת תולדות** - שאלנו: איך עשה יצחק פסח והרי לא מל את עשו? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. אם הבן מעכב, הרי זה כעין אונס לאב ויכול לאכול. 2. הכוונה לבניו הקטנים, אך כאן עשו כבר היה גדול. 3. לא היה זה קרבן פסח בהלכתו ממש אלא זכר לפסח.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף ו'דרשו'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

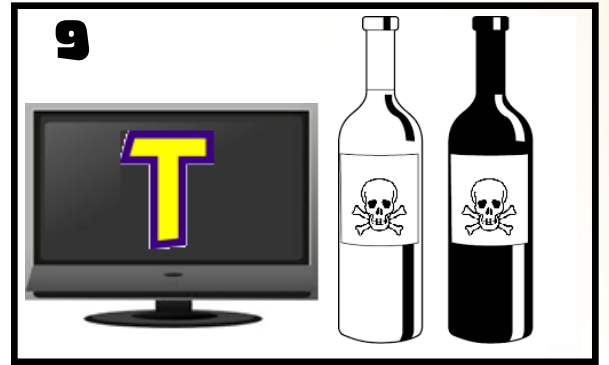
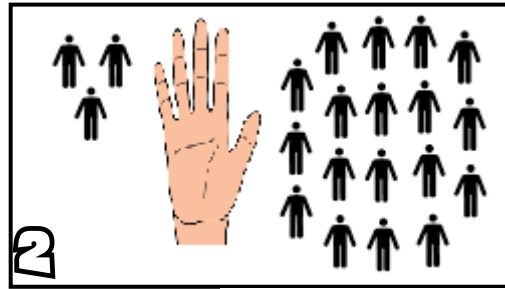
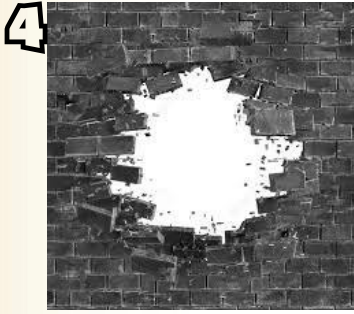
זהו חידון משעשע העשוי מתמונות הרומזות על מושגים והלכות הקשורים לחנוכה.

(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

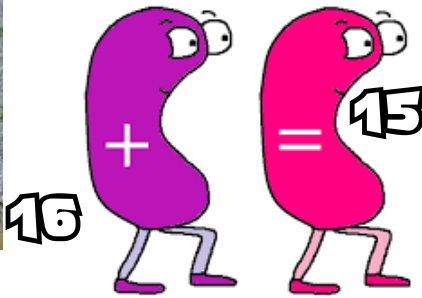
אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות: ternunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות לחנוכה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

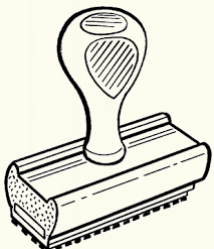

18ה11

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"תאומים" (להכז)

